

INFORMACJA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PIŃCZOWIE

wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe

Stan na 31 grudnia 2025 roku

Spis treści

Spis treści	2
1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Pińczowie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.	3
2. Informacja o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 1, albo o braku takiej umowy.	
3. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.	3
4. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.	3
5. Opis polityki wynagrodzeń.	18
6. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.	19
7. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Pińczowie wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.	19

1. **Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Pińczowie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.**

Bank Spółdzielczy w Pińczowie nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. **Informacja o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 pkt 1, albo o braku takiej umowy.**

Bank Spółdzielczy w Pińczowie nie działa w holdingu w rozumieniu art. 141 f Prawa bankowego.

3. **Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.**
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) według stanu na 31 grudnia 2025 r. wyniosła 1,68 % i była niższa niż średnia wartość ROA w sektorze spółdzielczym, która wyniosła 1,79 %.
4. **Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.**

System zarządzania

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów, których zadaniem jest organizacja procesów decyzyjnych i ocena działalności bankowej. Ma to zapewnić bezpieczeństwo zgromadzonych w Banku środków.

Organami zarządzającymi Banku są Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku.

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono trzy piony:

- 1) Pion kierowania Bankiem – nadzorowany przez Prezesa Zarządu,
- 2) Pion handlowy – nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych,
- 3) Pion finansowo-księgowy – nadzorowany przez Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych.

W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

System zarządzania ryzykiem

Bank w ramach systemu zarządzania ryzykiem:

- 1) Stosuje sformalizowane zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- 2) Stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywalny poziom ryzyka w przyszłości.

- 3) Stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- 4) Stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- 5) Posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacownie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku. Realizacji tych zadań służą działania podejmowane przez Bank, określone wyżej. Czynności te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

Odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem sprawując nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, Rozporządzeniu 575/2013 UE z dnia 26 czerwca 2013 r. oraz w Dyrektywie 2013/36 UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

W Banku występują również inne rodzaje ryzyka takie jak:

- 1) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 2) Ryzyko operacyjne,
- 3) Ryzyko płynności,
- 4) Ryzyko braku zgodności,
- 5) Ryzyko kapitałowe(niewypłacalności),
- 6) Ryzyko biznesowe,
- 7) Ryzyko dźwigni finansowej,
- 8) Ryzyko reputacji,
- 9) Ryzyko ESG,
- 10) Ryzyko ICT,

11) Inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, zgodnie z Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Strategia działania Banku (...) oraz Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (...), a także zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmuje:

1. Gromadzenie informacji dotyczących ryzyka,
2. Pomiar i monitorowanie poziomu ryzyka,
3. Ograniczanie ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
5. Ograniczanie /eliminowanie negatywnych skutków ryzyka,
6. Raportowanie w sprawie ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Bank definiuje ryzyko kredytowe jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Bank określa proces udzielania ekspozycji kredytowych z uwzględnieniem:

1. norm nadzorczych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego:
 - 1) Rekomendacja S – dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie, wskaźnik DStI dla kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie;
 - 2) Rekomendacja T – dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, wskaźnik DtI dla kredytów detalicznych niezabezpieczonych hipotecznie;
 - 3) Rekomendacja C – dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji;
2. przepisów prawa :
 - 1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe wraz z późn. zm.
 - 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz ze zmianami,
 - 3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR) wraz z późn. zm. (Rozporządzenie CRR);
 - 4) Wytyczne EBA/GL/2020/06 z dnia 29 maja 2020 r., dotyczące udzielania i monitorowania kredytów

w obowiązujących w Banku regulacjach wewnętrznych oraz zgodnie z postanowieniami przyjętych „Zasad zarządzania ryzykiem kredytowym w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS”.

Ryzyko kredytowe w Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji kredytowej realizowane jest poprzez określenie i przestrzeganie standardów kredytowych zawartych w obowiązujących w Banku: procedurach, instrukcjach, regulaminach, metodykach oceny zdolności kredytowej oraz mechanizmach kontroli wewnętrznej.

- 1) procedury dotyczące poszczególnych produktów kredytowych, które są przeznaczone dla pracowników kredytowych Banku i zawierają opis postępowania z wnioskiem kredytowym oraz określają wzorcowe wnioski, umowy, inne załączniki, a także zawierają spis dokumentacji niezbędnej do oceny wniosku o dany produkt kredytowy;

- 2) regulaminy dotyczące poszczególnych produktów kredytowych, które są przeznaczone dla klientów i określają podstawowe warunki kredytowania;
- 3) zasady oceny zdolności kredytowej.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym Bank podejmuje, w szczególności następujące działania (według wyznaczonego celu strategicznego oraz sposobu ich realizacji z dostosowaniem ich do własnej specyfiki działania oraz profilu ryzyka):

- 1) opracowuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym Banku;
- 2) wyznacza apetyt na ryzyko kredytowe z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników ryzyka kredytowego oraz określa na tej podstawie limity koncentracji, w tym limity strategiczne i limity wewnętrzne;

Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, segmentów klientów, produktów, rodzaju zabezpieczenia z uwzględnieniem ryzyka ESG.

Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka.

Z uwagi na specyfikę inwestycje finansowe Banku cechuje wysokie bezpieczeństwo. Bank dywersyfikuje portfel inwestycji, przyjmując zasadę że ponad 80% inwestycji to inwestycje w instrumenty nie podlegające pod zapisy Rekomendacji B Komisji Nadzoru Finansowego, to jest inwestycje w instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego, lokaty w tym Banku oraz papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego.

Bank oferuje klientom detalicznym ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH) oprocentowane zmienną, stałą oraz okresowo (na minimum 5 lat) stałą stopą procentową.

Pomiar ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczej transakcji dokonywany jest na etapie udzielania i zmiany warunków udzielonych ekspozycji kredytowych oraz na etapie monitoringu i klasyfikacji zaangażowania kredytowego.

Podstawowa analiza ryzyka kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko.

Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i wskaźniki kredytów zagrożonych (NPE, NPL), wynik z tytułu rezerw celowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych na podstawie opracowanych Raportów przedkładanych Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku zgodnie z Regulaminem funkcjonowania systemu informacji zarządczej.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza ograniczenia kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów, zwiększenie poziomu zabezpieczeń, restrukturyzację zadłużenia, doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych oraz podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju potrzeb.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, monitorować i kontrolować profil ryzyka kredytowego występującego w działalności Banku.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością:

1. Zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
2. Zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności,
3. Minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności,
4. Monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności,
5. Minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
6. Optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych,
7. Utrzymywanie nadzorczych miar płynności na bezpiecznym poziomie. Bank, pomimo działania w systemie ochrony wylicza i utrzymuje zarówno krajowe miary nadzorcze, jak i unijne na wymaganym poziomie w ujęciu indywidualnym.

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki głównie w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego oraz Skarbu Państwa, zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Głównym źródłem finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku. Limity ostrożnościowe dotyczące finansowania długoterminowego, ograniczają znaczne zaangażowanie się Banku w tego typu aktywa.

Bank działa w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, co gwarantuje bezpieczeństwo w obszarze płynności.

Bank działa w ramach Zrzeszenia Banku BPS i podlega mechanizmom wsparcia płynności i wypłacalności obowiązującym w Zrzeszeniu.

W celu kształtowania odpowiedniej struktury aktywów i pasywów Bank prowadzi aktywną politykę stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:

1. Minimalizowanie ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,
2. Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej kapitału Banku (wpływ na fundusze własne),
3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału,
4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Ryzyko operacyjne:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

1. Utrzymanie narażenia Banku na wystąpienie strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą, bezpiecznym dla działania i rozwoju poziomie,
2. Optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia niezależne od jego działań,
3. Wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgłaszania, rejestrowania i analizowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wprowadzania działań zabezpieczających,

Cele szczegółowe to:

1. zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
2. wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
3. zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
4. ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych, RODO oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji „D”,
5. zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu,
6. zapewnienie bezpieczeństwa płatności elektronicznych,
7. przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Zakładany wzrost skali działalności stanowi jednocześnie wzrost ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. W związku z powyższym istotnym jest zwiększenie efektywności procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, w celu ograniczenia możliwości wystąpienia zdarzeń operacyjnych, generujących straty.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
2. wprowadzanie nowych produktów,
3. wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
4. bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
5. monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

Ryzyko wyniku finansowego (biznesowe):

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest elementem zarządzania ryzykiem biznesowym i obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych,
10. Uwzględnienie czynników ESG w strategii działania Banku.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z SIZ.

Ryzyko kapitałowe:

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 4) Optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym,
- 5) Monitorowanie poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
- 6) Uwzględnianie poziomu wskaźników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni w określaniu Polityki dywidendowej Banku.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
- 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) oraz współczynnika kapitału TIER 1 (T1) na poziomie nie niższym niż poziom ostrzegawczy określony w Grupowym Planie Naprawy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej minimalnego, wymaganego przepisami poziomu, Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .
8. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje następujące działania:
 - 1) Wzrost funduszu zasobowego z tytułu odpisu z zysku w kolejnych latach,
 - 2) Analiza zasad tworzenia wymogów kapitałowych,
 - 3) Zmiana struktury aktywów pod kątem wag ryzyka,
 - 4) Zmiana struktury aktywów na bardziej dochodowe,
 - 5) Sprzedaż części portfela kredytowego.Ww. działania mają za zadanie osiągnięcie wskaźników kapitałowych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Budowa funduszy własnych:

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzanej przez Radę Nadzorczą Strategii działania, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w Polityce kapitałowej.
3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w

Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.

5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w Strategii działania Banku.
8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

Wymogi kapitałowe:

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. W ramach kapitałowej określone są limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
4. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
5. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego) tak, aby nie stanowiło ono przekroczenia limitów, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013 UE.
7. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczanego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

Zarządzanie ryzykami:

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż poziom ostrzegawczy określony w Grupowym Planie Naprawy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.
3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzone przez Zarząd Banku.

4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

Długofalowe cele kapitałowe:

1. Realizacja celów kapitałowych odbywa się poprzez podejmowanie decyzji kapitałowych z zakresu struktury finansowania, podziału zysku oraz polityki dywidendowej.
2. Bank przyjmuje następujące długoterminowe cele kapitałowe:
 - 1) dąży do posiadania funduszy własnych banku zapewniających utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż minimalny.
 - 2) dąży do uzyskania następującej struktury funduszy podstawowych:
 - a) fundusz udziałowy: maksimum 30%,
 - b) pozostałe fundusze łącznie: minimum 70%;
 - 3) przeznacza co najmniej 70% wypracowanego zysku rocznego netto na zwiększenie funduszy własnych banku; poziom odpisów z zysku jest uwarunkowany m.in.:
 - a) strategią rozwoju banku,
 - b) bieżącą adekwatnością kapitałową banku,
 - c) zmiennością wyniku finansowego netto,
 - d) obecną i przewidywaną sytuacją makroekonomiczną,
 - e) funkcjonowaniem w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej;
 - 4) dąży do uzyskania takiej struktury funduszu udziałowego, aby suma znaczących pakietów udziałów, czyli pakietów przekraczających 5% funduszu udziałowego, nie przekroczyła 30% funduszu udziałowego Banku;
 - 5) ogranicza zaangażowania kapitałowego w akcje Banku Zrzeszającego do poziomu maksymalnie 10% uznanego kapitału Banku;
 - 6) ogranicza zaangażowanie kapitałowe w kapitałowe instrumenty finansowe, które nie są kwotowane na aktywnych rynkach.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału podstawowego (Tier 1) i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej definiowane jest jako ryzyko wynikające z podatności na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plany biznesowe, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej materializuje się poprzez niedopasowanie skali działalności i struktury źródeł finansowania oraz niedostateczne wyposażenie w fundusze własne.

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w całkowitej ekspozycji na ryzyko.

Ryzyko ESG

Celem strategicznym w obszarze zarządzania ryzykiem ESG jest propagowanie i wspieranie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja tego celu odbywa się poprzez:

1. Działalność kredytową

Działalność kredytowa:

1. Bank wspiera lokalne inicjatywy w formie kredytowania przedsięwzięć na rzecz ochrony środowiska,
2. Bank oferuje atrakcyjne kredyty na cele związane z ochroną środowiska,

Ryzyko ICT

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem ICT jest zapewnienie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji oraz ciągłości świadczenia usług teleinformatycznych. Realizacja powyższych celów ma za zadanie wzmocnienie operacyjnej odporności cyfrowej, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej, zwanego dalej Rozporządzeniem „DORA”.

Kierunki rozwoju wynikające z analizy celów Strategii rozwoju Banku:

- 1) Zwiększanie kompetencji pracowników odpowiedzialnych za administrowanie systemami IT;
- 2) Zwiększanie kompetencji pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo środowiska IT;
- 3) Powiększanie świadomości pracowników w zakresie bezpieczeństwa IT;
- 4) powiększanie świadomości klientów w zakresie bezpieczeństwa IT;
- 5) okresowe szkolenia pracowników i członków Rady Nadzorczej w zakresie operacyjnej odporności cyfrowej, zgodnie z Rozporządzeniem DORA;
- 6) Stała weryfikacja zasad raportowania w zakresie operacyjnej odporności cyfrowej, zgodnie z Rozporządzeniem DORA;

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
- 4) Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz,
- 5) Stanowisko ds. zgodności,
- 6) Stanowisko kontroli wewnętrznej,
- 7) Audyt wewnętrzny (merytoryczne komórki Banku Zrzeszającego oraz SSOZ BPS S.A.),
- 8) Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Strategie, polityki, procedury i plany,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz , jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
4. **Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
5. **Stanowisko ds. zgodności** opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
6. **Stanowisko kontroli wewnętrznej** – kontrola poprawności i efektywności zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową w stosunku do podległych stanowisk oraz innych komórek i jednostek organizacyjnych.
7. **Audyt wewnętrzny** ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzonych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego mogą zostać zlecone do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego i na podstawie umowy z dnia 31.12.2015 roku Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

- 8. Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

System kontroli wewnętrznej

1. System kontroli wewnętrznej to zbiór zasad, procedur, mechanizmów i czynności kontrolnych, wkomponowany w sposób trwały i spójny w system zarządzania ryzykiem, powiązany z celami strategicznymi, wspomagający realizację celów biznesowych oraz umożliwiający sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku.
2. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku uwzględnia:
 - 1) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku;
 - 2) zasoby, którymi dysponuje Bank;
 - 3) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie poszczególnych procesów;
 - 4) ocenę dotychczasowej adekwatności i skuteczności I i II linii obrony.
3. System kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej Banku i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem ogólnym, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie u uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS, do którego należy Bank:
 - 1) skuteczności i efektywności działania,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
 - 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. Bank Spółdzielczy uczestniczący w systemie ochrony na podstawie rekomendacji H KNF pkt 9.1 nie jest zobowiązany do dokumentowania w matrycy funkcji kontroli celów szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej.
3. System kontroli wewnętrznej Bank obejmuje:
 - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
 - 2) komórkę do spraw zgodności - podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu, mającą za zadanie identyfikację, niezależną ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz zapewnienie zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
 - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.
4. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,

- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
5. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
6. W ramach działania funkcji kontroli wykonywane są kontrole wewnętrzne w ramach testowania pionowego oraz poziomego zgodnie z zatwierdzonymi przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą rocznymi Planami testów (kontroli wewnętrznej).

2. Struktura systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności,
 - 3) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań

dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności.

3. Odpowiedzialność organów zarządzających i nadzorujących za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Stanowisko ds. zgodności, oraz zapewnia niezależność tym komórkom. Podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy ze Stanowiskiem ds. zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. Nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej. Monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności, Zarządu Banku, Komitetu Audytu powołanego w Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego. Dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (I i II Poziomu), w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności na podstawie przyjętych kryteriów zgodnych z Wytocznymi SSOZ BPS i przyjętą skalą ocen.

Audyt wewnętrzny- Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w związku z czym czynności audytu wewnętrznego prowadzone są przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, za pośrednictwem komórki audytu wewnętrznego Systemu Ochrony. Audyt wewnętrzny prowadzony jest w oparciu o plany roczne i wieloletnie audytu wewnętrznego, uchwalane przez Zarząd Spółdzielni i akceptowane przez Radę Nadzorczą Spółdzielni. Celem audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony jest zapewnienie osiągnięcia celów Systemu Ochrony, m. in. Poprzez audytowanie przestrzegania przez Spółdzielnię i Uczestników przepisów prawa, postanowień Umowy oraz zasad zarządzania ryzykiem.

5. Opis polityki wynagrodzeń.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej i Zarządu. Zasady wynagradzania zostały określone w odpowiednich aktach wewnętrznych Banku (Regulamin działania Rady Nadzorczej, Polityka wynagradzania, Regulamin wynagradzania Zarządu, Regulamin wynagradzania pracowników).

Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalane jest przez Zebranie Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku. Wynagrodzenia zasadnicze Zarządu określone są w uchwale Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia. Osoby podlegające Polityce wynagradzania, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku otrzymują premię w przypadku pozytywnej oceny obejmującej kryteria finansowe, niefinansowe oraz dodatkowe kryteria określone w Polityce. W przypadku negatywnej oceny wypłata premii może zostać wstrzymana. Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobą zajmującym stanowiska istotne w Banku nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz bezpiecznej bazy kapitałowej.

Przyjęta przez Radę Nadzorczą Polityka wynagradzania ma zapewnić dalszy rozwój i bezpieczeństwo działania Banku oraz nie stanowić zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku. Politykę Banku w zakresie wynagrodzeń pracowników Banku określa Regulamin wynagradzania pracowników Banku. Pracownikom za szczególnie dobre wykonanie zadań lub czynności oraz przestrzeganie obowiązków pracowniczych może być przyznawana premia uznaniowa, a jej charakter nie powoduje powstania roszczenia o wypłatę. Wysokość premii ustala Zarząd Banku stosownie do możliwości finansowych Banku. Decyzję o wypłacie premii uznaniowych dla pracowników, z wyjątkiem stanowiska ds. zgodności, podejmuje Zarząd Banku.

6. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

Bank nie spełnia żadnego z warunków Banku istotnego określonego w art. 4 ust.1 pkt. 35 Prawa Bankowego w związku z tym nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, o którym mowa w art. 9cb ust. 1 Prawo Bankowe.

7. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Pińczowie wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Z procedur i regulacji obowiązujących w Banku wynika, że:

- 1) Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku powinni mieć wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków;
- 2) Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej są obowiązani pełnić swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierować się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonywania decyzji związanych z bieżącym zarządzaniem bankiem;
- 3) Bank zapewnia środki niezbędne do przygotowania członków Zarządu i Rady Nadzorczej do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia;

- 4) Przy wyborze kandydatów na członków Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku właściwe organy Banku uwzględniają cechy i kompetencje istotne z punktu widzenia potrzeby zapewnienia prawidłowości realizacji zadań przez Zarząd lub Radę Nadzorczą.

Członkowie Zarządu nie pełnią funkcji dyrektorskich i nie zasiadają w organach zarządzających innych podmiotów.

Politykę rekrutacji członków organów Banku określają:

- 1) Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu,
- 2) Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej.

Regulacje te uwzględniają wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje oraz przepisy Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego, Rekomendacji M oraz przepis art. 30 ust.1 pkt. 2 ustawy Prawo Bankowe.

Ocena odpowiedniości kandydatów i członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej obejmuje:

- 1) Ocenę indywidualną, dokonywaną w odniesieniu do każdego kandydata na członka Zarządu lub Rady Nadzorczej oraz członka Zarządu lub Rady Nadzorczej,
- 2) Ocenę kolegiąlną, dokonywaną w stosunku do całego składu osobowego Zarządu lub Rady Nadzorczej.

Celem oceny jest stwierdzenie, czy kandydaci na członków lub członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa powierzonych depozytów, sprawowania swoich funkcji w sposób określony przepisami prawa, posiadania wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji swoich funkcji oraz czy ich osobista reputacja nie wpłynie negatywnie na reputację Banku.

Ocena indywidualna odpowiedniości dokonywana jest w stosunku do:

- 1) Kandydata na członka Zarządu (ocena pierwotna) – każdorazowo przed powołaniem członka Zarządu,
- 2) Członka Zarządu (ocena wtórna) – w trakcie pełnienia funkcji członka Zarządu, nie rzadziej niż raz na dwa lata oraz w każdym przypadku, gdy nastąpi zmiana regulacji wewnętrznych lub przepisów prawa określających zakres kwalifikacji wymaganych przy pełnieniu funkcji członka Zarządu lub gdy zaistnieją fakty lub okoliczności mogące powodować wystąpienie ryzyka utraty reputacji przez Bank na skutek utraty reputacji przez Członka Zarządu.

Oceny indywidualne kandydatów na członków Zarządu i członków Zarządu oraz ocena kolegiąlna Zarządu są dokonywane przez Radę Nadzorczą. O wynikach oceny indywidualnej i kolegiąlnej Zarządu Rada Nadzorcza informuje Zebranie Przedstawicieli Banku w sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej.

Oceni odpowiedniości podlega każdy z kandydatów/członków Rady Nadzorczej oraz sama Rada Nadzorcza, jako organ kolegiąlny. Każdy z kandydatów/członków Rady Nadzorczej jest zawiadamiany o wyniku oceny niezwłocznie po jej wystawieniu na Zebraniu Przedstawicieli.

Rada Nadzorcza jako organ, podlega kolegiąlnej ocenie kwalifikacji. O wyniku oceny kolegiąlnej zawiadamiani są przedstawiciele na Zebraniu Przedstawicieli oraz obecni na tym Zebraniu członkowie Rady Nadzorczej bezpośrednio po jej wystawieniu.

Bank dąży do tego, aby w organie zarządzającym zasiadały osoby posiadające odpowiednia wiedzę i doświadczenie zawodowe, a także cechy charakteru zapewniające prawidłowe wykonywanie powierzonych im obowiązków.

Wymogi określone w art.22 aa ustawy Prawo bankowe zostały przez wszystkich Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku spełnione. Przeprowadzona ocena odpowiedniości była pozytywna, wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu dawali rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Rękojmia, o której mowa w zdaniu pierwszym, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pińczowie posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z zarządzaniem Bankiem.

Data: 27.05.2026 r.

Sporządził:

Główny Księgowy Bogumiła Cedro

..... *B. Cedro*

Zweryfikował:

Stanowisko ds. zgodności

Agnieszka Kowalska

.....

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu w dniu 27.05.2026 roku.

1000

1000